

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział I. Uwagi wprowadzające	15
1. Wyjaśnienie i uzasadnienie wyboru tematyki	15
2. Stań badań w zakresie tematu i charakterystyka głównych ujęć orzeczni- czych i doktrynalnych	21
3. Założenia wyjściowe dla sformułowania koncepcji i hipoteza badawcza oraz podstawowe wątki problemowe	23
4. Konstrukcja opracowania	25
Rozdział II. Polskie prawo pracy wobec zmian w systemie prawa i przemian wewnętrzzgałęziowych	27
1. Uwagi wprowadzające	27
2. Prawo publiczne czy prawo prywatne – „wątpliwa” dychotomia?	27
3. Publicyzacja prawa prywatnego i prywatyzacja prawa publicznego?	36
4. Czy „rzeczywiście” rosnąca rola niewładczej administracji publicznej?	40
5. Stosunek doktryny polskiego prawa pracy wobec zmian systemowych i przemian wewnętrzzgałęziowych	52
6. Podsumowanie	56
Rozdział III. Praca jako zjawisko społeczne: perspektywa jednostki i ogółu	58
1. Uwagi wprowadzające	58
2. Człowiek a praca	59
2.1. Człowiek a praca – rys historyczny: tradycja starożytna, protestancka oraz marksistowska	59
2.2. Człowiek a praca – rys współczesny: tradycja chrześcijańska	69
3. Społeczeństwo a praca: ogłd z perspektywy współczesnej	78
4. Podsumowanie	81
Rozdział IV. Praca jako zjawisko prawne	84
1. Uwagi wprowadzające	84
2. „Praca” a zadanie publiczne?	85
3. „Praca” a dobro wspólne?	93
4. „Praca” a wartość konstytucyjna?	101
5. Podsumowanie	107

Rozdział V. Stosunek prawny mający za przedmiot pracę człowieka	109
1. Uwagi wprowadzające	109
2. Stosunek społeczny i stosunek prawny a stosunek pracy	110
3. Cywilnoprawne czy administracyjnoprawne „inklinacje” stosunku pracy?	116
3.1. Stosunek cywilnoprawny – równorzędność i autonomiczna pozycja stron	116
3.2. Stosunek administracyjnoprawny – nierównorzędność pozycji w relacji z podmiotem administrującym. Kompetencja organu administracyjnego. Imperium państwa.	123
3.3. O „przydatności” teorii stosunku cywilnoprawnego i administracyjnoprawnego dla regulowania stosunków pracy – krytyczne spojrzenie na doktrynalne i orzecznicze ustalenia	132
4. Stosunek pracy: jego przedmiot oraz podmioty i ich wzajemne relacje	138
4.1. Praca jako „towar” czy rzeczywiście „wartość społeczna”? O prawnej kwalifikacji przedmiotu stosunku pracy	138
4.2. Pracownik <i>versus</i> pracodawca czy zakład pracy? O pracowniku w zakładzie pracy i pracodawcy jako podmiocie administrującym oraz jego „społecznych ciężarach”	143
4.2. Równorzędność stron stosunku pracy czy „władza” pracodawcy? O formalnej równorzędności stron w stosunku pracy i prawnych „kompetencjach” pracodawcy	152
5. Prywatnoprawny i publicznoprawny stosunek pracy. Ethos a służba	161
6. Stosunek pracy i zakład pracy w prawnej organizacji ustroju państwa i łańdździe społeczno-gospodarczym	167
6.1. Stosunek pracy jako podstawowa forma organizacji życia jednostki w społeczeństwie. A czy przestrzeń dla realizacji praw człowieka?	167
6.2. Zakład pracy jako podstawowe narzędzie realizacji zasady pomocniczości. Państwo czy społeczeństwo zakładów pracy?	170
7. O pochodzeniu doktrynalnych i orzeczniczych koncepcji o zobowiązaniowym i dwustronnym charakterze stosunku pracy	174
8. Podsumowanie	176
Rozdział VI. Stosunek pracy a umowa o pracę. Normatywna struktura stosunku pracy – jej implikacje	178
1. Uwagi wprowadzające	178
2. Stosunek prawny a umowa. Stosunek pracy a umowa o pracę	178
3. Normy prawne a normatywna struktura stosunku pracy. „Tak!” dla autonomii woli. „Nie!” dla zasady swobody umów	186
4. Odpowiedzialność deliktowa czy kontraktowa pracodawcy? „Standardowe” warunki pracy jako fragment porządku publicznego i praca ludzka jako dobro osobiste	194
5. Stosunek pracy a horyzontalne oddziaływanie praw konstytucyjnych	201
5.1. Problem horyzontalnego oddziaływania praw konstytucyjnych: bezpośrednie i pośrednie oddziaływanie	201

5.2. Możliwości horyzontalnego oddziaływania praw konstytucyjnych na treść stosunku pracy. O wertykalności i horyzontalności stosunku pracy „zarazem”	208
5.3. Prawa konstytucyjne z „zakresu” pracy w perspektywie potencjału horyzontalnego stosowania praw konstytucji	210
6. Prawa podmiotowe pracownika: prywatnoprawne czy publicznoprawne? O publicznoprawnym (konstytucyjnym) prawie podmiotowym „człowieka pracującego”	218
7. Podsumowanie	227
Rozdział VII. Czym jest prawo pracy? A może do „czego” należy?	229
1. Uwagi wprowadzające	229
2. „Prywatne” prawo pracy, ale „upublicznione” (przez zasadę równości)?	229
3. „Materialne prawo administracyjne «prawa pracy»”?	237
4. Podsumowanie	244
Zakończenie	245
Bibliografia	253
Summary (Labour Law: whose? Res publica! The Employment Relation from the Legal Theory Point of View)	261